

Sanan Lastun

Koetuksia

ja

Runon Tähteitä.

Jak. Juteini.

Wipurissa.

Cederwallerin Lesken ja Pojan Kirja-painosta,
vuonna 1844.

Imprimatur;

G. REIN.

50
S A N N N R N S R U J N.

Sanat suorat, suomalaiset
ovat somat, sopiwaifet
ajatuſta alkamaan,
fanan laſkut latomaan.

Ensimmäinen lai.

Uamurusto päivän alku,
toivo alku autuntehen.

Uina loistaa auringoinen,
viisas vaikuttaa hywyttä.

Uina haukkuu halpa koira,
häijy muita häväiseypi.

Uina kosket kohisewat,
ärisewät älyttömät.

Uina ylpeys ylinnä
niin kuin wahto weden päällä.

Uina apu alkawalle,
neuwo nuorelle hywäksi.

Uina tundo tuo on peili,
jossa kuwat kungin töistä
tunnetahan tuonelasfa.

Eipä kehu kelpo rikas,
täysi kulkaro kilise.

Itä wieroittaa ilosta,
ikä lapsen imemästä.

Altyön äkeä työssä,
koira luita kalwellesa.

Ostawnys on ylpeällä
kylmä niin kuin muurin kylki.

Dolla päiwä päätetähän,
elo kungin kuolemalla.

Rauman waara laiska paimen,
huolettomuus sielun hukka.

Paki riidat, harja hiukset
suorittawat Suomen maassa.

Mies on pila mieletöinä
niin kuin hepo hännätöinä.

Miehellensä myöndywäinen
waimo on kuin willa-säkki,
johon kowakan ei koske.

Myrkky kielelle matoa,
syndi hullulle hupainen.

Nariseepi paha pyörä,
wainaloinen walittaapi.

Nauta ruma ruostuneena,
sielu syndinen rumembi.

Sana ombi sanottuna
niin kuin nuoli ammuttuna.

Sateinen on syksy-ilma,
tapa wanhalla torainen.

Seulasfa ei wesi säily,
pöllön suussa salaisundet.

Syndi synnin synnyttääpi,
tuli leviää tulesta.

Syndi syöpi onnen maasta,
halla häwittää hedelmät.

Sarwoin korppi hallistunpi,
paraneepi paha luondo.

Saittana on huoli häissä,
kiwi kengässä kiwuksi.

Heikko herkulla elääpi,
hellä kielen kiitoksella.

Hellä ombi heikon mieli,
tyhjä keikkuu keweästi.

Herkut ruumiin rundelewat,
kiitos pahendaa paraangin.

Herkut tuowat heikkoutta,
kiitos pettää monen mielen.

Hyvä häijyn oma lapsi,
nuolee poikaansa petokin.

Hyötyinen on hyvä neuwo,
kulda aina kelwollinen
pahoildakin perittynä.

Rangea on kuuwa oksa,
tuhma ylpeä tawoissa.

Karja pellon kaswattaapi,
perhe tawaran talossa.

Koi on waatteen kuluttaja,
welka Howin häwittäjä.

Koirat riitaiset ruoalla,
konnat pahat kaupoisiansa.

Kohisee kivinen kosti,
 Wiallinen wiha stuupi.

Kowa kivi kiildäwäinen,
 tinda kowa rikkahalla.

Kuorma kulkee liikutellen,
 sanat sopivat tawailien.

Kuorma kulkepi wetäisfä,
 tahto taidon myödyttääpi.

Kuulset paukkuwat palaisfa,
 lehuen kulkewat hullut.

Kumisee tynnyri tyhjä,
 kerskaa tuhma taidotoina.

Kello näyttää ajan kulun,
 oma otfa vuosikunnat.

Kielden taito tuhman miehen
 ombi mailla walistusta
 niin kuin näkö tarha-pölldit.

Kiwet waipuwat wetehen,
 kadotukseen pahat kaikki.

Röyhä mies on käsitöinä,
 kuuva kuusi karsittuna.

Ryynen saapi kukin formi,
 maan ei mielä kaikki miehet.

Paulatoina paha juoni,
 wallan saanut wesi-suoni
 syöwät tiensä sywemmälle.

Paha arka paimeneksi,
 päällyis-mieheksi pahempi.

Paha ombi pahan kieli,
 peljättävä pedon hammas.

Paha luulo petetyllä,
 pelko kielen polttareella.

Paha paisuu tuhmuudessa,
 warjo päivän waipueessa.

Paha kielessä pureepi,
 koiria hambailla kowilla.

Pellon mukaan siemen paras,
 luonnon mukaan miehen wirka.

Pian kulkee kellon ääni,
paha sanoma pikemmin.

Pian nähdään wiisaan wirhe,
pian pilkku kiildävässä.

Pila-puhe pistäväinen
on kuin tuli tuikkivainen
kärjistävä kärjellänsä.

Pilkkuinen on kuungin kytki,
wirheitä on wiisaallakin.

Poutainen on kewät-päiwä,
ikä nuorella iloinen.

Pouta päällä pilwi-säängin,
toivo murheengin takana.

Purje-tunli tulduansa
jouduttaapi laiwan juoksun,
halu työmme huojendaapi.

Päiwä päässä pitkän yöngin,
ilo itkungin perästä.

Taipuu oksa omenainen,
nöyrtyy wiisas nuorutainen.

Taito tunnetaan puheista,
kellon ääni kielen kautta
kalahtaisfa kahden puolen.

Toivo ombi tuskun alla
niin kuin luonnon lämmittäjä
päivän paiste pakkaisella.

Toivottaisfa onni täysin,
ilo suurin sulhaisena.

Tunnetaan rewongin retket,
juonet jutun kandajalla.

Turha puhe tuhman suussa,
noukassa nimi wariksen.

Terwa tarttuu pideldäisfä,
syndi seurassa pahassa.

Terä miekalla terävä
kieli häijyllä kamala.

Työssä kirves kirkastuupi,
mieli miehellä enemmän.

Tyhmä kehnona kehuupi,
waris waakkun nimeänsä.

Tyhmillä on tyhjä kallo
 niin kuin tornin waski-nuppi.

Tyhmyys pyörii päällin puolin
 niin kuin noki nesteheissä.

Tyhjää jauhain kiwi tylsä,
 häpiäksi halpa puhe.

Suhlan aatto ombi armas,
 niin kuin onni odottaisfa.

Jänis löytään jäljistänsä
 puheistansa puoli-hullu.

Järki miestä johdattaaapi,
 ohja opettaa hewoista.

Järki kalloa jalombi,
 seppä pajaansa parembi.

Waimo miehen waldiaana
 on kuin joskus joutawasti
 fian seljässä harakka.

Warsa nyttyttain wetääpi,
 lapsi lukepi tawailten.

Wettä wuotaapi kumesta,
 kiitoksesta kielen liendä.

Wiimein pilwet pakenevat,
 murhe muutetaan iloksi.

Wirta wieriää merehen,
 syndi kohden kadotusta.

Wihat, wainot wallittaisfa,
 tulda suurta sammuttaisfa
 tarkkautta tarwitaan.

